

Unios overordnede budsjettkrav 2022

Utdanning, helse og omsorg

Kjernetjenestene utdanning, helse og omsorg er bl.a. avhengig en sterk og god kommune- og sykehusøkonomi. Det vedtatte budsjettet for 2021 reduserer det økonomiske handlingsrom for kommunene.

Koronapandemien har gitt et stort etterslep på behandling og forebyggende helsetjenester. Skolene sliter med knappe ressurser og mangel på kvalifiserte lærere. Mange kommuner melder om stramme budsjetter og at de må kutte i kjernetjenestene i 2021. Kommunesektoren kan dermed forverre den meget vanskelige sysselsettingssituasjonen som ventes å vedvare inn i 2022 og 2023. De frie inntektene i 2022 må økes med 5 mrd. kroner ut over de demografiske utgiftsbehovene. Kommunene må bidra aktivt i motkonjunkturpolitikken. Sykehusene må styrkes med 3 mrd. kroner ut over videreførte rammer for drift og aktivitet i 2021.

Forebygging

Forebygging taper ofte budsjettkampen. Koronaen har gjort det enda vanskeligere. Etterslepet i behandling, rehabilitering og habilitering må tas på alvor for å unngå varige helseskader, økte behov for dyrere behandling og økte samfunnsøkonomiske kostnader av utstøting fra arbeidslivet. Forebyggingsperspektivet må løftes og gis økonomisk handlingsrom i flere sektorer. Politiet må i samsvar med nærpoltireformen, ha mer ressurser til å forhindre at kriminalitet skjer, særlig i ungdomsmiljøene.

Klima og omstilling

CO₂-utslippene skal halveres innen 2030. Vi når ikke målet med dagens klimapolitikk. Vi trenger et forpliktende utslippsbudsjett med en ambisiøs plan og konkrete forslag. CO₂-avgiften må økes med minst 10 pst hvert år fram til 2030, helst mer de første ørene. Økningen må omfatte alle sektorer, også avgiftene på fossilt drivstoff til biler. Det er viktig med sterkere tiltak tidlig i dette tiåret. CO₂-fangst må realiseres i både Brevik og på Klemetsrud. Vi trenger en aktiv stat for næringsomstilling og det grønne skiftet. Koronaen og oljedturen gir redusert privat forskning og stiller større krav til de høyere utdanningsinstitusjonene. Statlig forskningsinnsats må derfor økes til 2 pst av BNP i en tiårsperiode og grunnbevilgningene i UH-sektoren økes. Den maritime næringen med norske arbeidsplasser har en viktig rolle i det grønne skiftet.